

Пам'яті Надії Федорівни Гриценко

Репутація будь-якої установи, зокрема і бібліотеки, визначальною мірою залежить від професіоналів, які завдяки своїм знанням, умінням здатні креативно діяти, знаходити оптимальні шляхи виходу із найскладніших ситуацій, згуртувати колектив, надихати його на нові звершення. І так прикро, коли у розквіті сил кращі з них покидають нас...

15 березня 2016 р. після тяжкої нетривалої хвороби на 51-му році життя пішла з благодатного осяяного світу завідувач відділу документного забезпечення та збереження наукових фондів Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України (ННСГБ НААН) Надія Федорівна Гриценко.

Надія народилася 7 жовтня 1965 р. у с. Сенківці Бориспільського району Київської області в родині робітників. З юності усвідомлювала, що життєвий успіх залежить лише від власної праці, наполегливості, цілеспрямованості.

Любов до книги, постійне прагнення до знань визначили поклик долі. Одразу після закінчення школи дівчина вступила до Київського державного інституту культури ім. О. Є. Корнійчука (нині Київський національний університет культури і мистецтв), який закінчила у 1987 р. за спеціальністю – бібліотекознавство та бібліографія зі спеціалізації «сільськогосподарська література». Як молодий спеціаліст одержала розподіл на роботу до Центральної наукової сільськогосподарської бібліотеки ПВ ВАСГНІЛ і залишилася тут назавжди. Незважаючи на всілякі реформації, самовіддано служила на ниві зберігання інтелектуальних, культурних, духовних надбань нації. Двадцять дев'ять своїх кращих літ Надія Федорівна присвятила третій за своїми фондами аграрній бібліотеці світу. Книгозбірня, в яку вкладала знання, уміння, душу, життя, в якій кожна книга – свідок її щоденних турбот, переживань, клопотів, стала храмом її душі.

Спочатку Н. Ф. Гриценко наполегливо опанувала фах методиста. У 1995 р. її призначили на посаду завідувача обслуговування читачів, у 1998-му – завідувача забезпечення науковими фондами. Від 2000 р. вона – керівник Центру документного забезпечення та збереження наукових фондів Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН.

Активна життєва позиція Надії Федорівни, талант менеджера, професіоналізм, креативність, а також позитивні людські якості – відповідальність, толерантність, цілеспрямованість, зібраність – давали їй змогу успішно долати усі перешкоди на шляху виконання виробничих завдань, пов'язаних з модернізацією бібліотечних процесів, освоєнням сучасних форм і методів формування інформаційних ресурсів та забезпечення ними користувачів.

Як висококваліфікований бібліотечний фахівець Н. Ф. Гриценко гармонійно поєднувала практичну роботу з науковою. Вона понад 10 років була членом вченої ради бібліотеки, входила до складу редколегії «Бюлетеня ННСГБ НААН». Коли розпочалися кардинальні трансформаційні зміни в діяльності нашої установи, Надія Федорівна, сповнена духом новаторства, активно долучилася до

розроблення концептуальних засад інформатизації бібліотеки, пошуку й упровадження у бібліотечну справу всього новітнього, передового. Вона зробила вагомий внесок у розгортання наукових досліджень з підвищення ефективності інформаційної діяльності спеціальної бібліотеки; формування, обліку, зберігання та використання бібліотечно-інформаційних ресурсів; вивчення та опрацювання історико-культурних фондів; удосконалення культурно-масової роботи, запровадження інноваційних форм і методів обслуговування різних категорій користувачів.

Не можна не відзначити доробок Н. Ф. Гриценко як співвиконавця науково-дослідних тем ННСГБ НААН, а саме: «Розробка і створення віртуальної сільськогосподарської бібліотеки, електронної мережі бібліотек УААН, інтегрованої в мережі академічних та інших бібліотек України», «Наукові основи інформаційно-бібліотечного забезпечення досліджень у галузях агропромислового виробництва», «Наукові основи ефективного функціонування та інноваційно-інвестиційного розвитку аграрної науки в конкурентних умовах міжнародної інтеграції» та ін.

У 2011 р. вона закінчила аспірантуру без відриву від виробництва при ННСГБ НААН за спеціальністю 07.00.07 – історія науки й техніки – і захистила надзвичайно оригінальну кандидатську дисертацію на тему: «Становлення та розвиток наукової думки про класифікацію ґрунтів», яка здобула високу оцінку провідних ґрунтознавців України. За її результатами згодом вийшла друком фундаментальна монографія «Історія наукової думки про класифікацію ґрунтів». Загалом же авторством Н. Ф. Гриценко позначено майже 40 наукових праць, присвячених актуальним проблемам бібліотечної діяльності. Зокрема: «Збереження і використання документно-інформаційних ресурсів ННСГБ НААН за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій»; «Забезпечення комплексу бібліотечних послуг для задово-

лення інформаційних потреб науковців і фахівців АПВ України у ННСГБ НААН»; «Нові підходи до обліку бібліотечних фондів та використання технологій штрихкодування в обслуговуванні користувачів ДНСГБ НААНУ» та ін. Крім того, вона підготувала низку методично-рекомендаційних матеріалів, які користуються попитом у фахівців як нашої установи, так і підвідомчої мережі аграрних бібліотек.

За багаторічну сумлінну працю з питань інформаційно-бібліотечного супроводження наукового забезпечення агропромислового виробництва України Н. Ф. Гриценко відзначалася відомчими та державними нагородами: Подякою (2002) та Почесною грамотою Київського міського голови (2005), нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України» (2003), Почесною грамотою Президії Української академії аграрних наук (1998, 2005), трудовою відзнакою Міністерства аграрної політики та продовольства України «Знак Пошани» (2006), орденом княгині Ольги III ступеня (2011) за вагомий особистий внесок у розвиток національної культури, збереження бібліотечного фонду держави, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм.

Неймовірна відданість бібліотечній справі, компетентність, принциповість, справедливість, порядність, турбота про підлеглих здобули Н. Ф. Гриценко авторитет і повагу у колективі. До її думки завжди прислухалися, часто приходили за порадою не тільки з виробничих, а й суто житейських питань. Після спілкування з нею у колег світлішало на душі, з'являлася впевненість, віра у власні сили, виникало бажання діяти, рухатися вперед.

Пам'ять про Надію Федорівну Гриценко назавжди залишиться у серцях співробітників ННСГБ НААН, працівників мережі аграрних бібліотек України.

Віктор Вергунов,
директор ННСГБ НААН України,
член-кореспондент НААН України